

Kálaad ábeé Pwôl nyə á cilə buud ó Kørênt yé Isâ í dúgya nə kálaad ábeé mə Pwôl shú Kørênt yí

Kálaad ábeé á Kørênt éga ηgə lwó nə fwámé baalé zamədanê nyə a wós mpédúgá Pwôl bənêη Dɔ́ á Kørênt. Bóól búud bwé á zə ηgə jaaw Kørênt nə Pwôl cúgέ muud lwámá mə Yésus. Nə ndeé, Pwôl ηgə lwó Dɔ́ nə Zembî wé nyə á sá nə a bég muud lwámá mə Krîst.

Nyə á nyiηgə námə lwó bwo nə bwé sééηgug mwaanê nə jɔ́ mílám kənd ókrîsten wâ Yudéa (lúu 8 nə 9), nyə nə bwo ná: «Bí mə mpú lâm yána mə Cwám̄ba wúsú Yésus-Krîst; bí mə mpú nə nyə á bə, a mbíd zhwog kúm, a bíd dwo, a zə nyíηgal nyúúl mábúwa dí, shú nə bí wé yídag bíg mábúwa mэд» (8.9).

Kálaad mə ka kə shwóg nə isâ ishús (téed lúu 10 kə wós lúu 13): Pwôl ηgə jág lám̄sa nə buud bwé á ηgə ci nə a cugέ fwámé múúd lwámá wá. A mú kə shínal kálaad nə jɔ́ kél lú ómínyəηú wâ ceełí (13.11-13).

Məbódá

¹ Nə mə Pwôl, muud Yésus nyə a sá nə mə bég *muud lwámá yé nda Zembî nyə á ηwa cígúlá nə yé, nə *mínyəηú íshé Timotê, sé wé mə cíl kálaad éga.

Sá ηgə cilə *Dɔ lú óbúgula ó Zembî dí Kórênt yí, nə minjəkê mi búúd myêsh mísé Akayî myá.

² Sóóηgú íshé Zembî bâ Cwámba Yésus-Kríst bwə ó sá bí mpaam, bwə ó sá námə ná bi ηgəg nə cugə ná shεε.

³ Gúmə nə Zembî, Sóóηgú mə Cwámba wúsú Yésus-Kríst, Sóóηgú mə búl gwág búúd cey lámúd yé, Zembî mə dú cweel milâm ja jêsh yé.

⁴ A ηgə cweel sá milâm *íncwaw í ntug byêsh sá ηgə bwəma nə ndí yííd, shú ná sá bág nə ηkul mə cwéél bəəηg bêsh bwə ηgə námə bwəma nə incwaw í ntug wá milâm, váál á mə cweel sá mísú milâm yí.

⁵ Mpugá ná, námə nda sá ηgə jág bul jug jugúlə mə *Kríst ná, ntó námə wə Kríst ηgə jág bul cweel sá milâm yé.

⁶ Nkí minjugú mí ηgə bul bε sá, mí ηgə bε sá shú ná milâm mí cwááləwog bí, bí dúgúg cug. Nkí Zembî ηgə ntəg cweel sá milâm, a ηgə sá ntó shú ná milâm mí cwááləwog bí, bí mú jísəw mínjugú mimpwúd sá ηgə námə jísəw myá.

⁷ Sá ηgə *búgula kú nə məzhigə ná bí e tōw búgə jínúd ná shîm; nəcé, sá mə mpú ná nda bí ηgə jug jugúlə ηgwúd sá ηgə jug yí ná, Zembî ηgə námə cweel bí milâm nda á ηgə cweel sá mísú ná.

⁸ Bwaanηg, sá acéélé ná bí bág kú mpu yáág-yáág incwaw í ntug sá á bwəma nə ndí Azí yí. Í á bə sá mbíya nyaanúlə, ntə sá ηkul, váál á ná sá áshígé ná nyingə ηgə bə nə búgə ná sá é wú cínəηgú mikuwó.

⁹ Mə jaaw bí, sá á shîn dúg ná sá mə yə. Nji, í á wósə ntó shú ná sá kú ná ηgə nyingə búgula sáméfwó,

búgá jísú jêsh í shwálug kə nji wə Zembî muud mə də gwûmushi mímbimbə yé.

¹⁰ Nyə wə nyə á ka fεemushi sá bów-bów shwiý sá á nywá yə jəɔŋgúd, a bá námə də nyiŋgə fεemushi sâ. Sá ŋgə búgula nji nyə ná a bá námə nyiŋgə də fεemushi sâ,

¹¹ bí ŋgə ntâg kwíind sə nə jəgúlálə bí ŋgə jəgula nə Zembî shú dəɔŋg yí. Ná ndéé, nda jí nə zhwog buud bwə ŋgə jəgula nə Zembî shú dúsú ná, zhwog buud bwə bá námə yə nyə akíba shú dúsú ja á bá sá sə mpaam yí.

Pwôl má búgə njəənd

¹² Sâ jí nə ŋkul sá nə sá bəgəwag yí jísə ná: lâm í ŋgə lwó sə nə sə áŋgê nə cugə nə buud milâm mímbá, sá kú nə sâ á shweelúg, námə nji váál Zembî ŋgə jii yí. Sá ŋgə ntâg bul cugə cug jəɔŋgú nə bi, sá áŋgê nə bε məfug má buud, mpaam má Zembî wə í ŋgə kyey nə sâ.

¹³ Sə áŋgê nə cilə bí gúl sâ shús, námə nji jəɔŋg bí ŋgə lɔ bí ŋgə námə mpu ni. Mə ji nə búgə nə bi é bá shúgula mpu sâ sə ŋgə cεel ci yí ncindí nə ncindí.

¹⁴ Mə ji nə búgə ntó nəcé bi mú ŋgə bwεε mpu ná bí bí nə ŋkul jee bəgəwa nə sə námə nda sə mə bá bəgəwa nə bí jwów mə Cwám̄ba wúsú Yésus-Kríst dí ná.

¹⁵ Mə mpú ntó búbálé, gwə wə mə á ka cεel fwo zə nŋj bídí, zə nyiŋgə sá nə bi gwágúg məshusug ja ábεé yí.

16 Mə á ka cœel ná mə bá tí nûŋ kə Masedwân, mə nyingə wú Masedwân zə nûŋ bídí ná bi zág kwəməsa mə njœnd kálə Yudeá.

17 Ye mə á lás mimpu mimbá ja mə á ŋwa cígúlá ná mə sá ntó yí? Ye ntó ji ná micígúlá myâm mí mú ŋgə bɛ nji iyuug yâ lâm múúd mə jí nə ndí yí, mə ka du bə mə ŋgə ci, mə ŋgə shwána?

18 Zembî nyəméfwó mə mpú ná sá ádé bwelə bə nə bí ná, sá ŋgə ci, sá ŋgə shwána.

19 Kríst Yésus Mwân mə Zembî, sánŋŋ Silvê nə Timotê sá á ŋgə cúndə bídí yé, nyə a shígé bə, nə ci nə shwána. Nyə á du bə, á ká ci sâ, ciyá jé bə nji ciyá ŋgwûd.

20 Məŋkaagó mēsh Zembî nyə á kaag má má á bwəma nyádí, shé ka ŋgə cí Amēn nyádí kwonj dí, ŋgələ magulə ná Zembî mə jəla nə gúmá.

21 Zembî nyəméfwó wá ŋgə ləlushi sánŋŋ bí cug shé ŋgə cugə nə Kríst yííd. Nyə námá wá nyə a gwáagulə shé məwúdá mə féeshá.

22 Nyə wá nyə a wá shé məyiggyé* mé, a wá shé Shíshim yé mílámúd tâŋ béén ná a bá sá sâ jēsh nyó á kaag yí.

23 Mə ŋwa Zembî wúshined ná, mə ká shig mə yə. Mə a shígé cœel káág bí mbag, gwó wá mə áshígé ná nyingə zə nûŋ Kórênt yí.

24 Sá áŋgê nə cœel nywaad bí, sâ ná bi máguləg; mbô, sá ŋgə yida wá məbwó ísýy bínúd ná bi bəg nə məshusug, nəcé búgə jín jisə álal-ŋkul.

1:17 1Kr 4.18-19 1:18 1.23 1:19 Mis 18.5 1:22 5.5; Rom 8.15-16, 23; Ifz 1.13-14 * 1:22 Məyiggyé ná sá músə buud bé. 1:23 11.31; 13.2; Rom 1.9; Flp 1.8; 1Te 2.5; 2Te 2.10 1:24 1Pr 5.3

2

¹ Mee mə á ka ηwa cígúlá né mə ányingəyé ná zə nûη zə wá bí məcəy lámúd.

² Nkí mə yida wá bí məcəy lámúd, zə nyə e sá ná mə gwágúg məshusug? Ngaá bí buud mə zə wá məcəy lámúd wá?

³ Mə á cilə bí kálaad shú né, ja mə zə nûη yí, bí buud mə jálá né sá nə mə bég nə məshusug wá, bí kú bá yida wá mə məcəy lámúd. Mə ηgə mpu búbélé né bí báá mə du bə, mə ká gwág məshusug, í bə námə məshusug mún.

⁴ Mə á cilə ntâg kálaad wəəηgú nə məzhwíile míshúd, mə ηgé dúg *incwaw í ntug, lâm kú bə mə né shee. Nji, mə a shígé ceeł wá bí məcəy lámúd, mə á yida ceeł né bí mpúg nə mə ηgə ceeł bí váál á ntə minji.

Ijuugá

⁵ Nkí ηgwól múúd nyə a sá né mə bég nə məcəy mə lâm, mə dí nyə á sá yé; mpülə dúg í, bí bēsh wə nyə á sá məcəy mə lâm məəηg wá, mə awáyé jwuη sá mə ηgé ci yííd.

⁶ Muud wəəηgú, bímbí búúd ó *Dɔ bwə á mə ηkáánd nə nyə yí í mə jəla.

⁷ Né ndeé, mə yidá ci né bí kág bíd nyə, yidagá cweel nyə lâm; nəcé bí mə ká bə kú sá ntó, məcəy mə lâm məsə nə ηkul káda nyə né ndeé nyúúł shwal tag nyə.

⁸ Né ndeé, lwógá nyə ná bí mə ceeł nyə, mə wə mə cí ntó.

9 Mpugá ná ja mə á cilə bí yí, í á bə ná mə dúg ηkí bi e sá mə məgwág məzhií mēsh.

10 Bí má ká bíd múúd, kú lámusa nə nyə, mpugá ná mə má bíd námə nyə. Nkí mεε mə á ka ntâg bíd muud ja mə á jəla nə lámusa yí, mə a bíd nyə shú dán mísh má *Krîst dî.

11 Mə a sá ntó shú nə *Sátan kú bə nə zhií ná a nyúgúg shé, shé ajágé íyuug byé.

12 Mə a wós Truwás ná mə ká bwiing Jɔjɔ Kéel mə Krîst. Nji, tεem bə nda Cwám̄ba nyə á juw mə mpumbé ná wúηgúlúη ná,

13 lâm í á bul kə mə gwów nə mə bələ kú kwey mwááηg Títus. Mə á ka ntâg jəna nə buud ɔ nûη, mə mú kyey kə Masedwân.

Sáal á sɔ́ á gúgwáan

14 Mə yá Zembî akíba, nyə muud má dú sá ja jêsh, kwonη mə *Krîst dî, ná sá dúg ntɔ ntɔlə yé yé. Mə yá nyə akíba, nyə muud ηgá balan nə sá shú ná njígúlá má Krîst í ηgág nə mpyáanz kúl jêsh nda labínda yé.

15 Sá bí bándá bə jɔjɔ labínda má Krîst shú má Zembî, sá ηgə sá ná buud bēsh bwə gwádúgág məcud má Krîst, tɔɔ bɔɔηg bwə ηgá *dúg cug wá, tɔɔ bɔɔηg bwə ηgá jɛ wá.

16 Məcud mɔɔηg mäsə ka bə məcud má shwiy shú bɔɔηg bwə ηgá jɛ wá; nji, shú bɔɔηg bwə dúg cug wá, mäsə məcud má cug, má ηgá kə nə bāη cug dî. Ká, zé jí nə ηkul sá váál ísɛy byɔɔηg yé?

2:9 7.15; 10.6 **2:11** 1Pr 5.8 **2:12** 1Kr 16.9 **2:13** 1Te 3.1
Títus: 2Kr 7.6, 13-14; 8.6, 16, 23; 12.18; Gal 2.1, 3; 2Tm 4.10; Tit 1.4
Masedwân: 7.5; Mis 20.1 **2:15** 1Kr 1.18 **2:16** zé jí nə ηkul sá:
 3.5-6

17 Sá báá sá cugé nda bóól zhwog buud bwé ngé ηwa Milésú mí Zembî nda sâ mákîd wá. Mbô. Sá báá sá ngə mpu ná Zembî wé nyə á nti sá, sá mó ka ða lás kú shweel tɔɔ sâ mísh má Zembî dí, sónôη Kríst sá njúl mbádúgá.

3

1 Ye sá ngə nyingə sɔ ja shús ná buud bwé shwúg mənýúul nə sê? Ye í é nyingə ná jii ná sá sáág nda bóólúgá, nə sá zág nə okálaad bwé yé sá ηkul ná sá sáág iséy wá, zə lwó bî? Nkí ntâg nə ye sá gwáámbug bi okálaad bɔɔηgá?

2 Bi wé búś kálaad wúsú, kálaad jísə cilyá sádí milámúd yé, kálaad múúd yêsh mə mpú yé, múúd yêsh ηgə lɔ yé.

3 Haaw. Í ngə mpu nyîn ná bí bí kálaad Kríst nyə á cilə yé; nyə á cilə, a mú yə sá ná sá kálag buud. Nyə a shígé cilə nyə nə tíndi*, nyə á cilə nyə nə Shíshim má Zembî á kuwô. Nyə a shígé ntâg cilə nyə mákwóógúd, nyə á cilə milâm mí búúdud.

4 Kríst wé ηgə sá ná sá ηgəg mpu ntó bábálé mísh má Zembî dí.

5 Sá aηgê nə cɛel ci ná sá mó sá gúl sâ nə ηkul nyísú sáméfwó; mbô. Zembî wé ηgə sá ná sá bəg nə ηkul ηgələ sá isâ sá ηgə sá yí.

6 Nyə wé nyə á kwəməsa sá ná sá bəg osóol ɔ mäsáal wá sɔ á gúgwáan. Sɔ jɔɔηg kú ntâg bə sɔ á məcɛɛ nda

2:17 4.2; Flp 1.15-17; 1Te 2.3, 5, 10; 1Pr 4.11 3:1 5.12; 10.12; Mis 18.27 3:2 1Kr 9.1-2 3:3 MmN 24.12; Zhe 31.33; Eze 36.26

* 3:3 tíndi: Í á ða bə wúl mbií májúwó nda məjúwó má lwaaw; bwé á ða juwo kwas májúwó mɔɔηgúd ka ða cilə nə ndí. 3:5 2.16; Rom 15.18 3:6 Yuá 6.36; Rom 7.5-6; 8.2, 6, 10; 1Kr 11.25

mésá cilyá ná, í njúl yida bæ sọ Nkènkè Shíshim ngá laad yí. Nəcə bẹ̀lẹ̀ məcə́ ẹ́ í ẹ̀ gwíflya múúd gwíflya gwíflyág, Nkènkè Shíshim nywáá mọ́ yó múúd cug.

⁷ Məcə́ mọ́ á bæ cilyá mákwóógúd, bẹ̀lẹ̀ mwo í dúgọ́ gwíflya múúd gwíflya gwíflyág. Nji, milwaná mí á bæ sáal dọ̀ngúd váál á ná Moyíz muud nyọ́ á lág dwo yé mpwoombá í á jág bul nkənəwa, bag ó *Izə̀rə̀yél kú ná jísə̀w dúgúlẹ̀ nyọ́ mpwóómbád, í njúl ná í á bæ nji milwaná myá kúl fwála.

⁸ Milwaná tééd fwo bæ ntó sáal í á ẹ̀ kwaamb shwiy yííd, nkəmusa nə dọ̀ng sáal Nkènkè Shíshim ngá kyey nə ndí yííd. Ngaá milwaná myá cínəng mí é nyingə́ bul ntọ́?

⁹ Sáal í á ẹ̀ kwaamb muud intúgúlí yí tééd fwo bæ nə bímbí lá mílwané ni, nkəmusa nə sáal í ngá sá ná buud bwé bág otútəlí mísh mọ́ Zembí dí yí?

¹⁰ Ngaá milwaná mí á nkənəwá yág myá mí é bæ zhizhe sá?

¹¹ Nkí sá á kúl fwála í á bæ nə milwaná, ngaá sá á kandugə́ kandugə́ í é nyingə́ bul bæ nə ndí?

¹² Sọ́ báá ngə́ bwánd nə búgọ́ ná í bá bæ ntó, gwé wé sọ́ ngá sá isá nə kpwoó kpwoó yí.

¹³ Sọ́ ángé nə sá nda Moyíz; nyọ́ á ẹ̀ shwu sáláya lúúd nə bag ó Izə̀rə̀yél bwé nda dúg váál mánkənəwa mâ kúl fwála mọ́ é ngə́ shín yí.

¹⁴ Ká, mílúu mí á mọ́ shilá† bwo nda jwów á kú nə yásá. Í mú ẹ̀ bæ bwo zə́ wóós múús ná, ja bwé lẹ́ mícilyá myá Sọ́ a Cwúlú yí, sáláya ngə́ ná búdal bwo

3:7 MmN 34.29-30 **3:9** Rom 8.2, 33; Gal 3.10 **3:13** MmN 34.33-35 **3:14** Iza 6.10 † **3:14 milúu mí á mọ́ shilá:** Ciyá ní jísə́ námó Ifz 4.18; í ké ná «mílúú mí músə́ bwo kú ná nyingə́ ẹ̀ mpu bii isá, kú mpu faas».

milâm. Suláya wəɔŋgá nyə afwóyé wú, á ɗu jímb nji ja múúd mə bə múúd mə Krîst yí.

15 Jí ntó, ja jêsh bwə ɗu lɔ́ mícilyá mí Moyîz yí, suláya mə ɗu búdal bwo milâm.

16 Nji, ja múúd mə yíd ɗág wə Cwám̄ba‡ yí, ja jəɔŋg wə suláya mə wú yí.

17 Nəcé Cwám̄ba jisə Shíshim, kúl Shíshim mə Cwám̄ba wúsé yí, cínəŋg wə jiya fulí jísó yí.

18 Sá bêsh buud ósuláya bwə á mə wú mámpwoombád wá, sé ŋgə benyŒ milwané mí Cwám̄ba, nda sé bí nə ŋkul ɗu ɗág gúl sâ yêñ dí ná; ná ndéé, Cwám̄ba, muud jí Shíshim yé ka ŋgə sá ná sé ŋgág nə bɛɛla sâ sé ŋgə ɗág yí, a ŋgə kwáɗulə sé milwané kwáɗulə kwáɗúlág.

4

Təəm á shíshim

1 Nə ndéé, Zembî nyə a gwág sé ŋkúnkwónjúlə, a mú yə sé iséy sé ámə ci íni. Nda jí ntó ná, sé aŋgê nə teeg mənyúul.

2 Sá á mə ban mísóólágú mí shwôn mí ɗu sîy íshwoo myá, sé ŋgə cəgə ná sán kú nə məkəŋ, sé aŋgê nə kwíŋg Milású mí Zembî; sé ŋgə yida lwó buud obúbálé, sé mú ka ŋgə sɔ́ mísh mə Zembî dí ná buud bêsh bwə shwúg mənyúul nə sê.

3:16 MmN 34.34 † **3:16** Kálaad MmN 34.34 ŋgə lwó nə ja Moyîz nyə á ɗu yid kə wə Zembî yí, nyə á ɗu yíl suláya mpwóómbád. **3:17** Yuá 8.32, 36; Rom 8.2; Gal 5.1, 13 **3:18** 4.6; 1Kr 2.7 **§ 3:18** Bóól bwə ci na nó: «milwané mí Cwám̄ba mí ŋgə faan sé mámpwoombád ka ŋgə wééshali njəs nda njəs yêñ». **4:1** 3.4, 6 **4:2** 2.17; 6.4

³ Nji, ñkí Jɔɔ Kéel sá ñgá bwiing yé ñgá ná bæ mbúúdlá nə suláya, a ñgá bæ ntó shú búúú bwé ñkág ná bwé ká jímb wá,

⁴ ohááden, buud zembî á shí ga má sá ná milúú mí bég shúg nə shúg wá. A má sá bwo ntó shú ná bwé bég kú dúg mənkenya mâ Jɔɔ Kéel á milwaná, Jɔɔ Kéel má *Krîst muud jisé mbɛɛla má Zembî yé.

⁵ Sá aŋgê nə cúndə sâ í dúgyá nə sáméfwó yí. Mbô! Sá ñgá cúndə sâ í dúgyá nə Cwám̄ba Yésus-Krîst yí. Sá bāñ sá búšə yida bæ ósól ɔ māsáal bún lúu má Yésus dî.

⁶ Mpugá ná Zembî muud nyə á ci ná: «Mənkenya má fáánug yídúgúd» yé nyəméfwó wé nyə á faan shé mílámád. Nyə á faan ntó shú ná shé mpúg milwaná myé mí ñgá ñkənwə Krîst mpwóómbúd myá.

⁷ Jí ka bæ na ná, sá buud ñgá ñkēny təəm wəəŋg wá, sá búšə nda mímbágé mí mpíí, mí də bwíl; í jalá nə mpu nyín ná fámbámbá ná məma ñkúl sá búšə nə ndí yí nyísə ñkul má Zembî, kú bæ sáméfwó ñkul nyísú.

⁸ Minjugú mí ñgá shúsə sá ikóómb byêsh, ñji sá kú fína; bíl íja məfug shín sá mílúúú, ñji sá ñgá ná bæ nə búgá;

⁹ sá bwəma nə cúwáí, ñji sá kú myeesh; bwé ñgá bwam sá shí, ñji sá kú yə.

¹⁰ Sá ñgá ñkēny shwiy mə Yésus sádí nyúúúlad ja jêsh. Í ñgá bæ ntó shú ná cug mə Yésus í nyínúg námə sádí mənnyúúlad.

4:3 1Kr 1.18 **4:4** zembî á shí ga: Yuá 12.31; Ifz 2.2 **mbɛɛla má Zembî**: Kol 1.15; Heb 1.3 **4:5** 1.24 **4:6** Mət 1.3; Iza 9.1; 2Kr 3.18; 1Pr 2.9 **4:8** 1.8; 7.5; 11.23-29 **4:10** 1.5; Rom 6.8; Gal 6.17; Flp 3.10-11

11 Sá tɛɛm ɲɔgə ɔwɔgə, shwɪy í ɲɔgə bwéel sá ja jêsh nɔcé sá ɲɔgələ sêy nə Yésus. Í ɲɔgə bə ntó shú ná ɔwɔg mə Yésus í nyínúg námá sádí nyúúl á shwɪy gaád.

12 Ntó ji ná shwɪy í ɲɔgə bɛ sá, bi báá ɲɔgə ntâg ɲwa ɔwɔg cínɔɲg.

13 Cilyá wúsə Kálaad Zembî dí ná: «Mə á bə nə búgá, mə ka lás». Váál búgá jɔɔɲg í ɲɔgə námá gwɔ́ sá mílámúd, sá ka námá ɲɔgə lás.

14 Nɔcé sá ɲɔgə mpu ná muud nyə á gwûmushi Cwám̄ba Yésus yé má bá námá gwûmushi sɛnɔɲ Yésus, a mú jil shé nyádí koogá.

15 Bi má dúg íí, sá ɲɔgə bwəma nə isâ íni byêsh shú dán, shú ná buud bwá búlɔg ɲɔgə nyíi mpaam má Zembî dî ná ndɛé, buud bwá yó Zembî akíba wá bwá mú ɲɔgə bul bulya, Zembî mú ɲwa gúmá.

ɪɲkáj í mbúgula

16 Gwá wá bí má dúg ná, sá aɲgê nə teeg mɔnyúul. Tɛɛm bə ná nyúúl búúd bwá ɲɔgə dúg ga í ɲɔgə shîn ɔ́óg íí, lâm í ɲɔgə bə mə cwû nji gúgwáan nə gúgwáan jwów dêsh.

17 Nɔcé, búbaalê minjugú sá ɲɔgə bwəma nə ndí máfwála mága dí myá mísə zhizhe sâ, mí ɲɔgə yida kwəmsa sá ná sá bág bə nə gúmá áyíyáág í bá ji kandɔgə kandɔgə yí.

18 Sá báá sá aɲgê nə sɔ́ sâ í ɲɔgə nyîn yí, sá ɲɔgə yida sɔ́ sâ í aɲgê nə nyîn yí; nɔcé sâ í ɲɔgə nyîn yí í dɔ́ ji nji fúfwálá, jɔɔɲg í aɲgê nə nyîn yí dɔ́ ji kandɔgə kandɔgə.

4:11 Rom 8.35-36; 1Kr 15.31 4:12 Kol 1.24 4:13 Sôm 116.10

4:14 1Kr 6.14; Rom 8.11 4:15 1.5-6, 11; 9.11, 15 4:16 Ifz 3.16

4:17 3.18; Rom 5.2; 1Pr 1.6-7 4:18 Rom 8.25; Heb 11.1

5

¹ Nyúúl sá bí nà ndí wa shí ga dí yí nyísə banda. Sə mə mpú nə ñkí banda dɔɔŋg í shîn búg íí, sá bí nà njów gwów wə Zembí, njów á kandugə kandugə; Zembí nyəméfwo wə nyə a lwə wo, kú bə mábwə mə búúd.

² Gwó wə jí ná, sá ñgə leegya wa banda gaád, sá mə ka bul bə nà yéesh nà njów wúsú á gwôw. Sə ñgə cɛel ñwa nyúul nyísú á gwôw, bwáád nda káándə wa nyíga dí gwôw,

³ ñkí nyân nyúúl nyí nà ñkul bá zə kwey sá ná nà nyíga í kú fwo wú.

⁴ Jísə ná, té sá ñgə ná ji wa nyúúl á shí gaád yí, micúŋ mí ñgə ntə sá ñkul, sá ka də leegya. Njí, sá áŋgê nà cɛel béegya nà mbwéedí sá bí nà ndí ga, sá ñgə jii ná sá mə bəd nyúl cínŋg gwôw, shú ná nyúúl á kandugə kandugə í mínəg nyúúl á shwíy ga.

⁵ Zembí nyəméfwo wə nyə á kwəmsa sá shú cug jɔɔŋgá, a mú wə shé Shíshim yé mílámád tâŋ béén ná a bá yə sá gwo.

⁶ Sâ jɔɔŋg í də sá ná sá bág nà ñkul búgád ja jêsh, tɛem bə ná sá ñgə mpu ná, té sá bí ná wa nyúúl ga dí yí, sá cugé sádí mpwág, sá bí shwóg-shwóg nà Cwám̄ba.

⁷ Ntó jí ná, sá aŋgê nà dúg nyə, nji sá ñgə *búgula ná sánón sá bí sámbá.

⁸ Sá ka ñgə bə nà ñkul búgád, sá ñgə yida jii ná sá wúg wa nyúúl gaád kə ji Cwám̄ba dí koogú.

⁹ Ná ndeé, tɔɔ sá mə nyiŋgə ná ñgə jí wa nyúúl gaád, tɔɔ sá mə wú, sá ñgə bul jii nji sâ ñgwú: ná

5:1 Zhb 4.21; 2Pr 1.14 5:2 Rom 8.23-24 5:4 1Kr 15.53-54 5:5
1.22 5:7 1Kr 13.12; 1Pr 1.8-9 5:8 Flp 1.23 5:9 Kol 1.10; 1Te
4.1

sé ñgég nè cugə váál á céel yí.

¹⁰ Nəcə shé bēsh shé má bá kə tōw bəl-bəl dí kúl *Kríst mə bá kə cígal mílósú yí, muud yēsh ka bá ñwa myéna myâ misóólúgú nyə á sá ja nyə á ñgə cugə nyúúl dí yí: misóólúgú mí anyunywaâ nə myánj myéna, mi abúbôw nə myánj.

Séy ñkwambala

(Rom 5.1-11; Ifz 4.20-24)

¹¹ Nda sé ká ñgə gwəz Cwámba ná, sé ka ñgə ceel sá ná buud bwə mágələg ná kéel dúsú dúsə búbálé. Sé má mpú ná mísh má Zembí dí, sé təl bəl-bəl dí; sé má tédúgá ná sé təl námə bəl-bəl dí bídí mílámúd.

¹² Sé ángê nə nyíngə sọ ja shús ná bí shwúg mənnyúúl nə sê. Mbô. Sé ñgə yida ceel yə bí zhí ná bí jéég bəgəwa nə shé bálə sámbá. Nə ndeé, bí é bə nə ciyá bí má cí búúd bwə ñgə ñkus nə isá yâ tóón nə tóón kú bə yâ lâm dí cwû wá.

¹³ Nkí sé ñgə nyín nda lúu í cugé ná sé nə fəg í, jísə nəcə sé má yə Zembí cug jísú ncindí nə ncindí. Nkí sé má yida nyín ná sé bí nə fəg í, jísə nəcə sé má ceel kwíínd bí.

¹⁴ Nəcə ceelí *Kríst ñgə ceel sé yí í má lwánd sé lámúd, sé ñgələ tédúga ná muud ñgwúnd nyə á yə shú búúd bēsh, ntó jì ná bənôn buud bēsh bwə á yə mísh má Zembí dí.

¹⁵ Nyə á yə shú búúd bēsh, ná buud bwə ñgə cugə wá, icug byánj í bəg nə mfíí shú dé, kú ná nyíngə ñgə bə shú dánj; nəcə nyə á yə a gwúm shú dánj.

5:10 11.15; Iza 2.12; Dan 7.9-10; 12.2; Mis 17.31; Rom 2.6; 1Kr 3.13-15; 4.5; Flp 3.19; 2Te 1.7-10 **5:11** 4.2; 6.4; 1Kr 9.22 **5:12** 1.14; 3.1 **5:14** Yuá 17.23; Rom 8.35; Gal 2.20; Ifz 3.19; 5.2, 25; 1Yn 3.16 **5:15** Rom 6.3-4; 7.4; 14.7-9

16 Nda í ká bæ ntó ná, sá anǵê ná nǵ dǵg buud mǵdǵgya mâ shí ga. Nkí sá á fwo nǵgǵ dǵg Kríst mǵdǵgya mâ shí ga, sá anǵê ná nǵ dǵg nyǵ váál dǵǵng.

17 Bǵ mǵ jǵlá nǵ ka mpu ná, múúd mǵ ká bæ múúd mǵ Kríst ǵí, a músǵ kukwumǵga áǵǵgwáan, cǵg jǵ acwǵlú í mǵ shǵn; bǵ mǵ dǵg ǵí, a músǵ muud áǵǵgwáan.

18 Zembǵ wǵ nǵgǵ sá sǵólǵǵú wǵǵng wǵsh, nyǵ muud nyǵ á zǵ wǵ Kríst zǵ sá nkwambulǵ nǵ shǵ yǵ, nyǵ á ka námǵ yǵ sá sǵy ná sǵ nǵgǵ nǵ kala nkwambulǵ nyǵǵng.

19 Ntó jǵ ná, Zembǵ nyǵ á bæ Kríst cwǵ*, a ka nǵgǵ sá nkwambulǵ mpǵdǵgǵ nyǵmǵfwǵ nǵ buud ǵ shí ga, kú ná nyǵngǵ kǵnd lâm íwushí í búúdǵd. Nyǵ á ka wǵ sǵ njǵǵgǵlǵ lúúd ná sǵ nǵgǵ nǵ kala nkwambulǵ nyǵǵng.

20 Sǵ ka nǵgǵ sá lwámǵ Kríst nyǵ a lwâm sǵ yí. Ja sǵ nǵgǵ jǵw bǵ yí, Zembǵ nyǵmǵfwǵ wǵ nǵgǵ jǵw bǵ éne. Sǵ mǵ jǵgula nǵ bǵ jǵnǵ mǵ Kríst dí ná: «Bǵdǵgǵ ná Zembǵ sǵág nkwambulǵ mpǵdǵgǵ bǵnǵǵ nyǵ.»

21 Zembǵ nyǵ a sǵ ná Kríst bǵg*sǵm jǵlá íshéd, í njúl ná Kríst nyǵ a shǵgǵ bwǵle bæ nǵ sǵm; nyǵ a sǵ ntó shú ná shǵ bǵg otǵtǵlí kwǵn mǵ Kríst dí.

6

1 Nda jǵ ná sǵnǵnǵ Zembǵ wǵ nǵgǵ sǵy ná, sǵ ka nǵgǵ cǵ nǵ bǵ ná: «Kúgǵ fánda lǵg mpaam mǵ Zembǵ ntó ná ndǵé, bǵ kú dǵg mǵfǵí á cǵnǵng.»

2 Mpugǵ ná Zembǵ nyǵ á cǵ ná:

5:17 Iza 43.19; Rom 6.4; Gal 6.15; Ifz 4.24; Mbú 21.5 **5:18** Rom 5.10 **5:19** Rom 3.24-26; Kol 1.20 * **5:19** Dǵgǵg sǵ Yǵsus nǵgǵ cǵ Yuá 10.30 dí yí. **5:20** Mat 10.40; Iza 52.7 **5:21** Yuá 8.46; Rom 8.3; 1Kr 1.30; Gal 3.13; Heb 4.15 **6:1** Rom 5.2; 1Kr 15.10 **6:2** Iza 49.8; Luk 4.19-21

Ja fwámé fwála i á bæ yí, mæ á magulæ mójægula mwô.
 Jwów wo á ngæ jii kwíindyá yí, mæ a shí kwíind wo.
 Fwámé fwála wó má ka bæ ga. Jwów wó jálá næ bii
 kwíindyá wó ga.

Minjugú mí Pwôl

³ Sá ángê næ bwele jii ná sá má kwal múúd bæggá,
 næcé sá acéélé sá ná buud bwá mpyényúg íséy bísú.

⁴ Sá ngæ yida sọ ná bi shwúg mænyúul næ sê mázhií
 mêsh dí ná sá bí fwámé ósól ɔ mäsáal ó Zembî; sá
 ka ngæ bul bæ næ jísów: jísów *incwaw í ntug, jísów
 micúŋ, jísów yágáwó,

⁵ jísów bígá, jísów mimbwug, jísów ocinúcindê,
 jísów yíngá íséy, jísów mæfúfæ mægwê, jísów mázha.

⁶ Sá ngæ ci mænyúul, sá næ mpúyá, sá nda næ
 milámusa, sá næ jọ lâm, Nkêŋké Shíshim ngæ kyey næ
 sá, sá njúl næ ccelí á kú næ mækán,

⁷ sá njúl næ ciyá jí búbálé yí, sá næ mpífé má Zembî,
 sá næ mækwɔɔ mæ dósmb mâ otátelí, mã lúmbúlí næ
 mã kaambalæ nyúul.

⁸ Gúl ja buud gúmal sá, gúl ja bwá saambalæ sê;
 gúl ja bwá mpyaam sê, gúl ja bwá sá sá mæshwúmb;
 gúl ja bwá ŋwa sá nda buud ɔ mæshígá, sá báá njúl
 otátelí;

⁹ gúl ja bwá ŋwa sá nda ojínæ, í njúl ná buud bwá
 mpú sê, bwá ŋwa sá nda sá ngæ júgula, í njúl ná sá
 ngæ cugæ, bwá dúg sá nda sá bí íntúgúlíd, nji muud
 kú gwú sá,

10 bwá ηγó sá sá isâ í céyug lámúd yí, sá báá nji mæshusug mæshusug, sá njúl mábúwa dí, nji sá ηγó sá ná bóól bwá bígúg, sá ηγó fúfə nə sâ jêsh, nji sá mbííd byêsh.

11 Yé bwááηg wâ Kørênt, sá á jaaw bí isâ byêsh kú shweel təə ηgwûd, sá á juw bí milâm mísú ná wúηgúlúη.

12 Sá báá sá afwóyέ γοω cεεlúλə bî, bî wó bî acéélé lég cεeLí sá ηγó cεeL bí yí.

13 Ságá námé sá nda sá ηγó sá bí ná. Mə ηgə ci nə bí tâη nda bwán bâm nááá «juwugá námé sá mílám mín ná wúηgúlúη!»

Kúgá fula sámbá nə ohááden

14 Kúgá fula sámbá nə ohááden*, kə sá dúl váál mbεε mpwəɔda kú nə wímbulé; nyáyé mpwəmə nyí nə ηkul bə mpédúgá bishúlə máccεε nə bálə kú bish máccεε yí? Dáyé kəw máηkenya bánōη yídúgú bí nə ηkul bə nə ndí yí?

15 Dáyé váál cúη wí nə ηkul bə mpédúgá *Kríst bá Beliár† yí? Jáyé wóηgó mbúgula bá hááden‡ jí nə ηkul bə nə ndí yí?

16 Mpáánzə Zεmbî í mó bwεε fula jí nə ozεmbî wâ yadúg? Mpugá nə shé báá shé ji Mpáánzə mé Zεmbî á kuwô, nəcé Zεmbî nyə á cí né: Mə bá ji bwódí, sónóη mə bá cugə, mə bə Zεmbî wáη, bāη bə kúl jām.

6:10 isâ í céyug lámúd yí: 7.4; Rom 5.3; 12.12 **mæshusug mæshusug:** 8.9; Flp 2.17; 4.12-13; 1Te 1.6 **6:13** 1Kr 4.14 **6:14** 1Kr 6.9-13; 10.21; Ifz 5.5-11 * **6:14** Naá, Pwól ηgə cεeL ci buud bwá cúgé búúd ó Kríst wá. † **6:15** Beliár mə kó nó Sátan. ‡ **6:15** Dúgúg sá sá ámə ci mpáanzə 14 dí yí. **6:16** Ləv 26.12; Zhe 32.38; Eze 37.27; 1Kr 3.16

17 Nə ndεé,
wúgá na bwádí, béégyágá nə bwo, Cwámba ηgə ci
ntó.

Kúgá kúnnya nə sâ áduđanâ.

Mə ka bá ηwa bí nə məshusug.

18 Mə bá bə bí sóóηgá,

bí bə mə bwân wəábudûm nə wəábudâ.

Cwámba á ηkul nyêsh ηgə ci ntó.

7

1 Isâ byêsh Zembî nyə á ηgə kaag íni í dúgyá nə shé. Nda jí nə Zembî nyə á ηgə kaag sé byo ná, yé bwááηg mə búl cεel wá, shé yílúgá sâ jêsh í ηgə lweegushi shé mənnyúúl nə *mishíshim ícug í íshéd yí. Shé ηwagá Zembî nə gwóógá, shé ka ηgə casulə bələ nə kuú njəond á cεel yí.

Məshusug mə Pwôl

2 Juwugá milám, jil sé cínəηg. Sé áshígé byaagulə nə muud, sé kú díya nə muud, kú námə nyúg təo muud.

3 Mə aηgê cεel ci nə bí mə jág sá gúl sâ; mə shí bwey jaaw bí nə sé mə cεel bí váál á nə, təo bí mə yá, təo bí mə nyiηgə cugə, nji sé ηgə cεel bî.

4 Mə ηgə jág bul bə nə búgə nə bî, mə ηgə bəgəwa nə bí, lám du bul cwaaləwo mə, məshusug du bə mə ntə mίνji *incwaw í ntug byêsh sé ηgə bwəma nə ndí yííd.

5 Mpugá ná, ja sé á wóos Masedwân yí, sé áshígé bə nə wogá, nji incwaw í ntug məváiál mēsh. Nəcə í á

6:17 Iza 52.11; Mbú 18.4 6:18 2Sa 7.14; Iza 43.6; Amo 4.13; Mbú 11.17 7:1 1Yn 3.3 7:2 6.13; 12.17 7:3 6.11; Flp 1.7 7:4 6.10 7:5 2.13; 4.8

bə, buud bə ηgé lúmbəli nə sá, milâm mí njúl nyingə bə sá ifwaas ifwaas.

⁶ Nji, Zembî má du bə, ja múúd cúgé ná nə bándáyé yí, a wá nyə ηkul lámúd. Nywáá nyə á ka námé sá ná Títus wóósúg, í mú wá sá ηkul mílámúd.

⁷ Í cúgé né nji wóósúlə Títus nyə a wóós wə í á wá sá ηkul mílámúd, í á bə námé nə bímbí bí á wá nyə ηkul lámúd yí. Nyə á jaaw sá váál bí ηgé yímə nə bí mə dúg sá yí, nə váál sá ηgé cey bí lámúd yí, nə váál bí ηgé cɛel ηkêny mbag wâm yí. Məkêl mœɔng mə á nyingə bul sá mə məshusug.

⁸ Mə mpú nə kálaad mə á nti bí yé nyə a ntágulə bí. Bálé, mə a shíngi nə dúgúlə nda bí á gwág biméfwó cey lámúd ja jœɔng dí ná. Nji, mə anyíngóyé ná shíngi.

⁹ Má yidá bə nə məshusug ja gaád. Mə ji nə məshusug, kú bə nəcé nda bí á bə nə məcəy mə lâm ná, í yidá bə nəcé, məcəy mə lâm mún mœɔng mə á sá nə bí céndúg mítédúgá. Ntó mə lwó nə məcəy mə lâm mún mə á bə váál Zembî má dú cɛel yí. Ntó ji nə sá áshígé sá bí məbôw.

¹⁰ Nəcə, múúd mə ká gwág váál məcəy mə lâm Zembî má dú cɛel yí, muud wœɔngú nyə e cénd mítédúgá, a mú *dúg cug, a kú ná nyingə shíngi məcəy mə á sá nyə lámúd má. Nji, múúd mə ká gwág váál məcəy mə lâm mâ shí ga, mə kwaamb nyə shwiy.

¹¹ Bí a gwág váál məcəy mə lâm Zembî má du cɛel yí; bí mə ka dúg sá í á kwaamb bí yí: A mân mójigüwa e! A wâɲ mpülə kaambələ nyúul e! A wâɲ shíngílə e! A jâɲ gwóógé e! A jâɲ jə yéesh e! A jâɲ kááfə e! A wâɲ mpülə súg múúd nyə á byaagulé

yé e! Bi a lwó ná milám mín mí á bə otútəlí ja bí á kwambulə lósú wəɔŋg yí.

¹² Kagá mpu ná ja mǎ á cilə bí yí, í áshígé bul bə shú múúd nyə á byaagulə yé, kú nyingə bə shú múúd bwé á byaagulə nə ndí yé. Mə á cilə bí shú ná mísh mǎ Zembí dí, bi dúgúg váál bí ŋgə jigəwa nə sé yí.

¹³ Sâ í á wá sé ŋkul milámúd wé ni.

Í á ka ntâg bə, ŋkul mǎ bə sé milámúd ntáni í, sé nyingə bul gwág nywa mǎshusug Títus nyə á bə nə ndí má. Nyə á bə nə mǎshusug nəcé bi bēsh bi a sá ná lâm í jáág nyə shí.

¹⁴ Bi mǎ dúg í, bəgəwálə mə á ŋgə bəgəwa nə bí nyédí míshúd yí, í á shí bə nə zhií. Ná ndeé, nda sé mǎ də bwey jaaw bí nji obábálé ná, í á shí nyîn ná mǎ a shí bə nə ŋkaam ná mə bəgəwag nə bí mísh mə Títus dí.

¹⁵ A ji nji kǎ də téduga váál bí á də sá nyə mǎgwág yí, nə váál bí á lég nyə nə gwǎǎgə nə məjigəwa yí. Nyə a mǎ ka nyingə jág bul cɛɛl bî.

¹⁶ Mə ji bul bə nə mǎshusug ná bi mǎ sá ná mə búgúlág bî.

8

Kwíndúlə ókrîsten

¹ Bwaanɔ, sé ŋgə jii ná bi mpúg váál mpaam mǎ Zembí í á mǎ sêy mǎdɔ mâ Masedwân dí yí.

² Ncúlyá *íncwaw í ntug í ŋgə tî bwo məkuú shí, nji báá búse nə mǎshusug ntɔ mínji. Mǎshusug məɔŋg mǎ wé mǎ sá ná, məbúwa mǎ tɛɛm bii bwo ná nywád í, bwé mǎ yida lwó ná báá bwé bul bə nə lâm yána.

³ Bwé á má wá máyána bímbí í jéla nə məbii máŋ yí, mə jee námá ci né bwé á cɔ bímbí í jéla yí; bwé á sá ntâg sóólúgú wəɔŋgú nə tédúgá wán bwáméfwó.

⁴ Bwé á zə jəgula nə sə, bwé bul yáág nə sə sáág bwo mpaam nə bwé wáág məbwé sâ sə ŋgə sá buud ɔ Zembî yíid.

⁵ Bwé á wá ntâg mənyúúl ntɔ váál sə á ŋgə téduga yí, tééd fwo yə Cwámba icug byán, nyiŋgə yə sə námá nda Zembî nyə á jii nə bwé sáág nə.

⁶ Sə á ka námá yáág nə Títus nə nyə muud á tééd nə bi sáág sóólúgú mpáam wəɔŋg yé, a sáág nə bi casuləg váál í jéla yí.

⁷ Ká, bi báá búšə nə isá byēsh məŋkund məŋkund: bi búšə nə búgá álal-ŋkul, bí nə fəg kaand, nə mpúyá, nə kááfə áyíyáág, nə məma cɛlí bí á ləg nə sə yí. Í jii námá nə bi búlɔg wá mílám sóólúgú mpáam wəɔŋgúd.

⁸ Mə ayímbúliyé bî, mə ŋgə yida jaaw bí váál bóólúgá báá bwé ŋgə jigəwa yí, shú nə məjigəwa məɔŋg mə lwóg ŋkí cɛlí jín í ŋgə bándə wú lámúd.

⁹ Bi mə mpú lám yána mə Cwámba wúsú Yésus-Kríst; bi mə mpú nə nyə á bə, a mbíd zhwog kúm, a bíd dwo, a zə nyiŋgal nyúúl məbúwa dí, shú nə bi wə yídag bíg məbúwa méd.

¹⁰ Má jaaw bí váál mə ŋgə dúg cínəŋg yí, í é kwíind bî. Jí nə, tééd mbú í á cɔ yí, bi á bə buud ɔ áshúshwóógú nə bi mə sɛɛŋg mwaanê; bi a shígé bə shúshwóógú nji sɛɛŋgúlə dí, bi wə bi a tééd bə nə yéesh.

¹¹ Casuləgá tédúgá wán ja gaád. Ságá nə sóólúgú í

bwámag nə məma yéesh bí á bə nə ndí yí, í nyîn nə bímbí lú mábii bí búsé nə ndí yí.

¹² Ja múúd mé sá yána ná i ngə wú nyə lám dí cwú yí, ngaá bwə lég nyə nə sâ á jí nə ndí yí; kú bə sâ á cúgé nə ndí yí.

¹³ Í cúgé ná muud ngóg nə yîl bóól búúd mántágula dí ná ndéé nye yidá ngə nyasula nyasulág. Í yidá bə ná buud bēsh bwə bég nə məbii məbímbí.

¹⁴ Í jii fwála gaád ná, sâ bí má búl bə nə ndí cɔ́ bóólúgá yí, í kég lwándulə bwo kúl básé bush yí; shú ná jəɔng bwə bá námə bul bə nə ndí dúl jwów dí yí í bág lwándulə bí kúl bí má bá bə bush yí; na, isâ í mú bə bí məbímbí,

¹⁵ nda Kálad Zembî ngə ci ná. A ngə ci ná:

Muud nyə á bul cwéég yé nyə a shígé bə nə sâ í ngə ntɔ́ gwôw.

Nyɔɔng nyə á cwéég bíbíyá yé, nyə ashígé fúfə nə sâ.

¹⁶ Mə yá Zembî akíba, nyə muud nyə á sá ná Títus bég námə nə váál zény dɔɔng shú dún yé.

¹⁷ Nəcé Títus mé magulə sâ sá á ngə jii ná í bég yí. A má tí njəɔnd zələ nûŋ bídí nda nyə á də bwey bwánd.

¹⁸ Sə ámə nti bá ngwól *mínyɔŋə wúsú mádɔ́ mēsh má ngə ságusə sâ á ngə sá shú Jɔ́jɔ́ Kéel yí.

¹⁹ Sâ í búl bə yí jí ná mədɔ́ mé mé féesh námə nyə ná sánɔŋ wə zég sá sóólúgú mpáam ga. Sə ngə sá wo shú ná Cwám̄ba nyəméfwó ngwág gúmá, sə lwándulə jɔ́jɔ́ íyuug bisú.

²⁰ Sə ngə bwey mpu káálugə ná buud bwə bég kú kwey íwushî sádí ísýúd ja sə ngə kala zhwog *mwaanê bwə á má yə sə mbag yé.

21 Sá ηγə sɔ ná sá sáág mənɣwa mísh mə búúd dí námá, kú bul bæ nji mísh mə Zembî dî.

22 Sá mə ntî námá ηgwól mínyɔηâ wúsú. Mínyɔηâ wúsú wɔɔηgá, sá á mə faas kááfé jé ija ija ná ndeé, a mə nɣiηə námá lwó sá jíga ja ná a ji nə fwámé yéesh, a ηgə bul shwu nyúul nə bî.

23 Títus ji muud gwoɔηg waamê, sá wə sá ηgə sêy nûη bídí; bóólúgá bwááηg bân, mədɔ wə mə ámə ntî bwo, bwə ηgə zə shú ná *Kríst ηwág gúmó.

24 Lwógá bwo ná bi mə cɛel bwo, bí lwó námá bwo ná bi mə mpíyá nə bæɣwálə sá mə də bæɣwa nə bí bwádí míshúd yí; lwógá bwo ntó mədɔ mə ηgə dúg.

9

Lású míkwiindyá

1 Sá ηgə sɛɛηg *mwaanê ná sá mə bá kwíínd búúd ɔ Zembî nə ndí. Mə nɣiηgálə cilə bí shú dɔɔηgá, í bæ nda mə nteɛηg.

2 Mə mpú ná bi búəsə nə məma zény, mə də bæɣwa nə zény jín jɔɔηg búúd ɔ Masedwân dí míshúd ná: «Buud ɔ Akayî búəsə bwey bæ ηkwəməsá té mbú í á cɔ yí.» Wálə bí mə wá mánɣúul sáal dɔɔηg dí yí í mə nɣiηgə gwúmushi bóól ηkí bulya yéesh.

3 Mə mə ka ntî bwááηg shú ná bæɣwálə mə dú bæɣwa nə bí yí í nda bæ mə ηkóηgúg. Í jii ná bi bég ηkwəməsá nda mə á ci ná.

4 Mə ηgə bæemb ná ηkí sənêη buud ó Masedwân sá mə zə, sá zə kwey ná bí cugé ηkwəməsá; á shwôn nə sá buud sá mə də bul lɔ bí wá e, á shwôn nə bi námá e!

5 Gwá wá mæ ámæ tééd nti bwááŋg shwóg zæ sá ná bi kwémusag mæyóna mún yí. Bwá zó seŋg mæyóna bí á bwey kaag ná bi mæ bá wá má, í mú bá lwó ná bí ŋgæ sá sóólúgú wɔɔŋgú næ jɔ lâm, kú bæ íwú-júsúd.

6 Mpugá ná í dæ bæ, muud mæ sá ŋkóóg næ mæmpæg má bæ yé, kú námá bul bæ næ idâw í sæw; nyɔɔŋg mæ búl bæ yé, bul námá bæ næ idâw í sæw.

7 Muud yêsh wág mæyóna váál á mó ŋwa cígúlá næ lâm yé yí; muud kú ŋgæ sá a ŋgá shúsula, kú nyingæ sá nda sâ cínúlá; næcé Zembî má cæel múúd mæ wá mæyóna næ mæshusug yé.

8 Zembî ji ntâg næ ŋkul nyingæ bul sá bí mpaam shú ná bi dúg bæ næ isâ í kwágá næ bí mæzhií mêsh yí, wæla dêsh, bí dæ námá bæ næ jwɔɔ váál á ná bi dæ sá mísóólúgú mí anyunywaá myêsh mí jéllá næ sɛy myá.

9 Í mú bæ námá nda jí cilyá Kálaad Zembî dí ná, ná: «A mó bæ næ yána, a mó kaaw mímbúmbúwá isâ, otátalí bé bwé ji kandugæ kandugæ».

10 Zembî wá mó dæ yæ búúd mæmpæg næ idâw yâ dæ. A bá námá yæ bí mæmpæg, a sá ná mæmpæg mæɔŋg má fwúg, bi mú bá bul nyingæ ŋgæ sá jɔjɔ mísóólúgú.

11 Næ ndeé, bí ka bá bíg mímbii myêsh, bi mú námá bá bul nyingæ bæ næ yána. Ná ndeé, ja sá má bá dæ kala búúd isâ bí má bá dæ wá yí, buud bɔɔŋg bwé mú bá dæ lɔ Zembî næcé yána dún.

12 Seŋgúlæ bí ŋgá seŋg mwaanê ni, í é kwíind búúd ó Zembî; í áshúge ntâg námá shúg cínŋgú, í é sá námá ná buud bwé búlug lɔ Zembî.

13 Buud ó Zembî bwé é dúg ná bí ŋgæ ŋwa Jɔjɔ Kéel mæ *Kríst næ mægwág, bí ŋgæ fala isâ næ buud ó

9:6 Mik 11.24; 19.17; 28.27

9:9 Sòm 112.9

9:10 Iza 55.10; Ozé

10.12 9:11 1.11; 4.15

Zembî wâ Yurúsalem, nâ bóólúgá bêsh, bi anjê ntâg sá sóólúgú wɔɔŋgú nâ mílâm mímbá. Ja búúð ó Zembî bwó é dúg ntó yí, bwó é magulə ná bí ŋgə sá fwámé sâ, bwó ka yə Zembî gúmá.

¹⁴ Bâŋ bwó é bul cɛɛl bî*, bwó ka du jəgula nâ Zembî shú dán nəcə a má sá bí mpaam í ŋgə ntə minji.

¹⁵ Akíba nâ Zembî, nâ məma yána á ntə ŋkwónjə nyə á má sá sé yí.

10

Pwólji námá sóol mäsáal má Kríst

¹ Məməfwó Pwól, mə má teeg kâl nâ bî; ŋgaá bi má du ci ná má du bæ fufwáás múud ja shé búsé kul ŋgwúd yí, nji ja má jí shwóg-shwóg nâ bí yí mə bæ nâ ŋkúd. Námá nda shé má mpú ná Yésus nyə á bæ nâ lám ná shɛɛ, nâ jə lám ná,

² mə téég bí məbwá ná: kúgá sá ná mə bág nyiŋgə zə bæ nâ ŋkúd ja má é wóós núŋ yí. Bóól búúð bwé ŋgə ci núŋ ná mə ŋgə bɛ iyéesh yâ shí ga. Mə jí ŋkwəmusá ná mə zə fwo lwó búúð bɔɔŋgú ŋkúd nâ ijíjɔɔl.

³ Jí mpu bæ búbáélé ná sá búsə buud ɔ shí ga; nji, sá anjê gwána nda buud ɔ shí ga.

⁴ Mpugá ntâg ná məkwɔɔ mə dóómb sá má du kə nâ ndí dóómb dí má má cúgé məkwɔɔ mâ shí ga; nji, mäsə nâ ŋkul má Zembî, má du cɛéɣ íkóógúlé í dóómb*. Sá má du caam mbɛɛ fɛg məshügá,

* **9:14** Na ji námá nâ ŋkul bæ ná: «Bâŋ bwó é bul bæ nâ yéesh ná bwé dúg bî...» **9:15** 9.11 **10:1** 1Kr 9.3 **10:1** 10.10; 1Kr 2.3 **10:2** 13.10; 1Kr 13.2 **10:4** 6.7; Rom 13.12; Ifz 6.13-17 * **10:4** Sá ŋgə cɛɛl ci na ná: «məkwɔɔ mə dóómb mäsú má du búgə bíl ísá byésh múúd jí nâ ŋkul búgula yí».

⁵ caam námé sâ jêsh í láá búúð zhií ná bwá bóg kú mpu Zembî yí. Sé mó ðu wá tédúgá wêsh mímbwugáð, sá ná í bóg nə məgwág nə *Kříst.

⁶ Ja bí mó bá bə bi mú ηgə mpu gwág nə Zembî yí, sé mó bá ka bə ηkwəməsá mó yó búúð ə mábún intúgúlí.

⁷ Dugá mpu dúg ísâ. Nkí muud mə dúg ná nywáá mūsə muud mó Kříst íí, á jəla námé nə mpu ja ηgwúð á kandugə ná, nda á jí múúð mó Kříst ná, sé búsə námé búúð ó Kříst.

⁸ Í ká bə ná mə ηgə nywá bul bəgəwa nə ηkul Cwám̄ba nyə á yə mə yí, mə kú ntâg gwág shwôn. Nji mə mpú ná Cwám̄ba nyə á yə mə ηkul nyɔɔηgú ná mə sáág ná bi lálug búgád, kú yida bə ná mə zág búlal bî.

⁹ Mə anjê nə jii ná okálaad bām bwá ηgág nə sá bí ikukwəndɛ.

¹⁰ Mə mpú ná bóól búúð bwá ðu ci ná okálaad mó ðu cilə bí wá bwá ðu bə nə mpâl, bwá njúl ηkí lal ηkúl; nji ja məmэфwó mó wóss yí, mə njúl zhizhe, lósú wām kú nə mfíí.

¹¹ Muud yêsh mə cí ntó yé mpúg ná, váál íciyá byâm bísə ja mó ηgə cilə shwóg-shwóg yí, ntó námé wé mísóólúgá myâm mí é bə ja mó é wóss yí.

¹² Sâ jísə yí jí ná, sé cugé nə ηkul ci ná sənðη buud bwá ηgə sɔ ná buud bwá shwúg mənyúúl nə bwo wá sé búsə váál ηgwúð; sé cugé námé nə ηkul sheé yagula micé nə bwo; ηwálə bwá mó ηwa bwámэфwó nda iyuug yí í lwó ná fəg í mə ncundəw bwo.

¹³ Sə báá sə acéélé bəgəwa ná ndéé ntə mínji, sé ηgə námé bəgəwa nji nə bímbí Zembî nyə á yigula ná sé

zág nà Jọjọ Kéel ná ndeé zə wóós bídí nì.

¹⁴ Sá anǵè nà ntọ minji, námá ki sá a shígé zə wóós nùṅ bídí. Ngaá ná sá wó sá á tééd zə nà Jọjọ Kéel má Kríst nùṅ bídí?

¹⁵ Sá cugé nà bəǵəwə ántọ mínji, váál á ná sá kə ṅə bəǵəwə nà ízhaá iséy. Mbô. Sá má yida téduga ná búgá jín í é ṅə lal lalúg í, iséy bísú í mú ṅə nyingə mpu nyîn kúl Zembî nyə tâl sá ná sá séyúg yí.

¹⁶ Ja iséy bísú í é mpu nyîn na bídí yí, sá mú ka cọ kə nà jọjọ Kéel shwóg, nda kə bəǵəwə nà iséy bóól bwá á bwey sá yí.

¹⁷ Muud mə céél bəǵəwə yé, bəǵəwəg nà sá Cwámba nyə a sá yí.

¹⁸ Muud mə sọ ná buud bwá shwúg mənyúúl nà nyə yé, nyə dí bwá də magulə yé; nji nyəṅg Cwámba mə sá ná bwá shwúg mənyúúl nà nyə yé.

11

Pwôl, fwámé múúd lwámá má Kríst

¹ Mə zə ná nywá lás nda mpúfú, bi ɔ jísów mə. Bálé, jísówúgá mə.

² Mə ṅə baag bí mbəṅg má Zembî. Nəcə mə a jî bí bâ shú ṅwûm ṅwûd, nji *Kríst. Má jî ná mə bág kə nteṅgali bí nyédí bi njúl nda ncwíyê sás dúsé ná ná fwọ-fwọ yí.

³ Nji, mə ṅə fúndə ná bi bág gwaa kənd mítédúgá ná ndeé bi músə bá ṅə kyey nà Kríst milâm mímbá; nəcə ntó wé nywâ nyə á zə nə məkəṅ zə shiig Ifa yé.

⁴ Mə ɲə fúndə ntó nəcé bí ɲə bə ná, ɲi ná muud mə zə bídí zə cúndə Yésus ishús, kú bə nyɔɔɲg sá á cúndə yé, ɲkí ntâg ná bí mə lág *shíshim íshús, kú bə wɔɔɲg bí á lág nə sá yí, ɲkí ná bí mə lág kéél íshús, kú bə nyɔɔɲg bí á lág nə sá yé, bí ɲə mpu jísɔw isâ íni byêsh.

⁵ Mə yida mpu ná, bɔɔɲg bí ɲgá ɲwa ná *buud ɔ lwámá wáashílá-shwánâ óni bwá antɔ́yé mə nə tɔɔ sâ.

⁶ Mə je bə nə shúg lású; ɲi, kóomb á mpúyá, mə cugé nə shúg; sá á shí lwó bí ntó isâ byêsh dí nə mázhíí mêsh dí.

⁷ Ntó ná səlálə mə á səl məmэфwó shí, zə bwiɲg bí Jɔɔɔ Kéel mə Zembî ashwâ, shú ná bi búnúg gwôw yí, mə a sá *səm aá?

⁸ Ja mə á ɲə sêy bídí yí, mədɔ məshús mə á lúg məbwé məbwê nə mə ɲgálə yida yə mə myána shú dán.

⁹ Ja gwámэфwó mə á bə máfúfə dí nûɲ bídí yí, mə a shígé sá nə muud ɲkényúg mbag wâm, bwááɲg bwá á zhu Masedwân wá bwá á shí bwíg mə isâ í á ɲə fúfə mə yí. Mə a sá nə bi kú ɲkêny mbag wâm; mə é du námé sá ɲi ntó.

¹⁰ Námé nda mə jí nə búbálé mə Kríst ná, mə mpú jaaw bí nə muud nyə abúle sá nə mə yówug bəgúwálə Akayí yêsh dí.

¹¹ Mə ɲə ci ntúni nəcé jí? Ye ná mə acéélé bí? Mbô. Zembî mə mpú ná mə ccel bí.

¹² Mə áyówɛé sálə sâ mə ɲgá sá bí yí. Mə é kə nə ndí shwóg, buud bwá ɲgá ccel ɲkêny mənyúúl nə sánɔɲ

11:4 Gal 1.8-9 **11:5** 12.11; 1Kr 15.10; Gal 2.6, 9 **11:6** 1Kr 2.6-16; Ifz 3.4 **11:7** 12.13; 1Kr 9.12, 18 **11:8** Flp 4.15-18 **11:10** 1Kr 9.15-18 **11:11** 1Kr 16.24 **11:12** 11.5; 12.11

sé ηgə sêy váál ηgwûd óni, bwé bág kú ná nə zhií bwé ηkêny mánýúul.

13 Buud óni bwé cùgé fwámé búúd ɔ lwámá, búsa mbéé osóol ɔ mósáal wâ ibəmb. Bwé á má shweel sâ búsé yí, ka yida dɛ sá ná bwé nyínúg ná buud ɔ lwámá ó Krîst.

14 Ntó cugé námé sâ ákáámúg, nəcé *Sátan nyəméfwó má dɛ námé shweel sâ á jísé yí, ka yida dɛ nyîn nda *éηgəles á mənkenya.

15 Nda *Sátan má dɛ sá ntó ná, osóol ɔ mósáal bé bwé ka námé dɛ sá nda bwé ηgə kyey ótútəlí ó Zembî dî; muud ka káam jí cínəηgú? Nji, bwé bá shúgəla nji váál í mpíyá nə misóólúgú myán yí.

Pwól nyə a má bul jug

(2Kr 4.9-13; 6.3-10; 1Kr 4.8-13; Mis 20.18-27)

16 Má nyiηgə ci ja ábɛé ná, muud kú ηwa mə nda mpúfú. Nkí ntó dí, jega ηwa mə nda mpúfú; sâ jəηg í é yə mə zhií ná mə kág námé nywá bəgəwa.

17 Mə mpú ná lésú mə zé lás ga í cùgé váál Cwámba mə céel yí, jísə lésú ímpwúfú. Nji mə mpú ná mə ji nə sâ má jí nə ηkul bəgəwa nə ndí yí.

18 Nda ncúlyá buud bwé ηgə bəgəwa bəgəwa á buud ɔ shí ga ná, mə zé námé ka bəgəwa jâm ja.

19 Bì báá mífufúgú bí ηgə ntâg jísəw impwúfú kú nə njugú.

20 Bwé ηgə wá bí mánýámád, ηgə díya nə bí, ηgə nyúg bí, ηgə sá bí isâ ilan ilan, ηgə cwíil bí məmpóónz; bí ηgə jísəw isâ íni byêsh.

21 Í mú ka yida nyîn ná sé bân sé á bə mífufwáású; á shwôn ey!

Í njúl ná, mə ji nə zhií ná mə bəgɥwag námə nda bóól bwé ηgə bəgɥwa ná. Mə mpú nə mə mé ná nyiηgə lás nda mpúfú.

²² Nkí búsə bwán ó wəheburê, mə ji námə mwâ heburê; ηkí búsə bwán ó *Izurəyêl, mə ji námə mwâ Izurəyêl; ηkí búsə onta ó *Aburaham, mə ji námə nta mé Aburaham.

²³ Bwé ci ná bwé ηgə sá iséy í *Krišt í, mə je námə lás nda mpúfú ná, məε ηgə bul mpu sá byo cɔ bwo. Mə cɔ bwo nə ηgələ wáduga, cɔ bwo nə ηgələ kə mímbwug dî, nyiηgə bul cɔ bwo nə ηgələ bwəma nə bígə. Mə cɔ bwo nə ηgələ faam nə shwiy ija ija.

²⁴ Oyúden bwé á mé búd mə shí ija ítóon, də yíd mə zhud á milwón məwúm málóol nə ibuu*.

²⁵ Ijwû i ηgwəmuna yíd mə nə milwón ija ílóol, buud lúmə mə məkwóógú ja ηgwûd†, byóol búg nə mə ija ílóol. Mə a mé já m̃η mwásé ncindî nə bulú ncindî.

²⁶ Minjəond mə ηgə kə myá mí ηgə bə mə məwagɥwo məwagɥwo: mə a mé ηgə ntɔ wagɥwo wagɥwo míηgwɔɔ, ηgə bwəma nə izhilηŋgaané, kúl jâm ηgə ndēny mə mələámb, ohááden bwé ηgə kwal mə məbɔɔgú. Mə a mé bwəma nə kakúlə mílɔom dí, bwəma nə ndí íbugád. Mə a mé ηgə ntɔ m̃η váál áwuwagɥwê. Bɔɔηg bwé ηgə shiig ná búsə námə

11:22 Flp 3.5; Rom 11.1 **11:23** 4.8-12; 1Kr 4.11-13; 12.26 **11:23**

Mə cɔ bwo nə ηgələ wáduga: 1Kr 15.10 **mímbwug:** Mis 16.23 **11:24**

Mbá 25.3 * **11:24** Mbá 25.1-3 ηgə lwó nə bwé áshígé jalá nə

yíd múúd cɔ milwón məwúm mánɔ; bígə Oyúden í á ka də kə shúg milwón məwúm málóol nə ibuu; ntó ji ná, yíl ηgwûd məwúm mánɔ dí.

11:25 Mis 14.19; 16.22 † **11:25 lúmələ məkwóógú:** Í á də bə, bwé kúd múúd məbwónɔd ka də lúmə nə ndéé muud yə. Wo ji nə ηkul dág lan mə Pwól ní Mis 14.19 dí. **11:26** Mis 9.23; 14.5

ókrîsten nda sá wá, wá námá mǎwaguwɔ.

²⁷ Mǎ dɛ wádɛgɛ nǎ iséy í ayíyáág, mǎ dɛ jɪ mífɛm, yǎ nǎ mǎzha, yǎ nǎ mǎshwáás mǎ míná; dɛ ci ídǎw, jug nǎ mǎyôŋ, fúfǎ nǎ sǎ mǎ bwáád.

²⁸ Mǎ akéé mǎel ci sǎ mǎ ŋǎ yímǎ nǎ ndí jwów dǎsh yí: ná mǎdɔ mǎsh mǎ bǎg váál í jǎla yí.

²⁹ Zǎ mǎ tag dúl *Dɔ dí ná ndéé mǎ kú bǐsh yé? Zǎ mǎ biil ná ndéé í kú cey mǎ lámád yé?

³⁰ Ŋkí í jɪ ná mǎ bǎgɛwagí, mǎ yida bǎgɛwa nǎ ilǎm byǎm.

³¹ Zembí mǎ mpú ná mǎ aŋǎ nǎ bwiiŋ ijǎǎ, nyǎ Sóŋǎ mǎ Cwǎmba Yésus; gúmá bǎg nǎ nyǎ kandɛgǎ kandɛgǎ.

³² Ja mǎ á bǎ Damás yí, ŋgwámǎna Njwú-buud ánúní Aretas nyǎ a tâl yé, nyǎ á tâl buud ná bwé ŋǎg nǎ baagɛsǎ mimpumbé mí ŋgwála ná bwé bíig mǎ.

³³ Njɪ, buud ó Zembí báá bwé á wá mǎ kúdád, bwé cǎǎlǎ mǐkwoolú ka cǎŋǎli vúnde dí kǎnd tóŋn, ka ŋǎ shul nyuŋ nǎ nyuŋ ná ndéé kǎ wóós shí; ntúnɪ wǎ mǎ á faam yé.

12

Isǎ múúd cúgé nǎ ŋkul mpu yí

¹ Ye í jɪ ná mǎ bǎgɛwagí? Mbô! Í avwóléé tǎo sǎ. Tɛem bǎ ntó, mǎ zǎ námá fwo yida jaaw ísǎ Cwǎmba nyǎ a lwó mǎ *mǎntamá mâ mísh ná bagád yí, nǎ byǎŋ nyǎ á bǎgɛlǎ mǎ *shíshim dí yí.

² Mǎ mpú ŋgwól múúd mǎ *Kríst nyǎ á ŋkǎŋ kǎ ná ndéé kǎ kumǎ jonǎ áléel dí. Ŋkí nyǎ á kǎ nǎ nyúúl nyé ncindí ɔ, ŋkí í á bǎ ntǎg njɪ shíshim yé ɔ, mǎ ampúyé,

Zembî wá má mpû. Sâ jœœŋg í má sêy múús mimbú wûm næ mínê.

³ Muud wœœŋgá, ñkí nyə á kə nə nyúúl nyé ncindí œ, ñkí í á bæ ntâg ñji shíshim, mə ñgə ci nə mə ampúyé, Zembî wá má mpû.

⁴ Nji mə mpú ná nyə a ñkâŋ kə nə ndéé kə kumə *Paradis, a mú gwág íciyá í cúgé nə ñkul ciy mákál má búúd dí yí, iciyá múúd cúgé nə zhíí mə cí yí.

⁵ Mə é bæɣwa nə váál ísâ múúd wœœŋgá nyə a gwág byœœŋgú; ñji, shú dâm məmэфwó, mə yidá bæɣwa nə iləm mə jí nə ndí yí.

⁶ Mə mbêm cœel nə má bæɣwa, í kú bæ mə impwúfú; ísâ má jáaw yí bæ óbábálé. Nji mœœ mə ajááwé, bwé á bá ñwa mə ntœ sâ má ñgə sá yí, nə sâ má ñgə ci yí.

⁷ Zembî nyə a lwó mə yáág-yáág ísâ. Nə ndéé, shú nə mə bág kú ñkêny nyúúl nə mpûlə ísâ byœœŋgá, nyə á ka bíd nə fimâl bág mə nyúúlúd, ñgwól *éŋgəles mə *Sátan zə yíd mə nə mə kú də ñkêny nyúul.

⁸ Mə á jəgula nə Cwámba ija ilóol nə a yílúg mə fimâl wœœŋg.

⁹ Nyə a shígé yíl, nyə á yida ci nə mə ná: «Mpaam má ñgə sá wo yí í kwagá nə wo. Ñkul í də sêy iləməd.» Nə ndéé, mœœ mə yida bæɣwa nə lám wêsh ja má jí nə iləm yí, shú nə ñkul má Kríst í ñgəg nə sêy mádí cəɣəd.

¹⁰ Gwé wá jí ná, mə gwág nywa ja má bá nə iləm yí, ja bwé lwíy mə yí, ja cəɣ í kə mə mbwœ yí, ja má bwémá nə cúwúlí nə yágúwó nəcé Kríst yí.

Nəcé, mə jí nə ñkul ja má jí nə iləm yí.

Lám wí Pwôl gwôw

11 Ngaá mæ mú ηgə lás nda mpúfú! Bì wé má nyasulə mæ váál sósólúgú dɔɔηgúd. Bì wé má jálá nə sá ná buud bwé shwúg mænyúúl nə mæ. Nəcə ná, tɛɛm bæ nə mɛɛ cugé tɔɔ sâ, bɔɔηg bwé ηgə nyîn nda *buud ɔ lwámá wéashílá-shwánû óni, bwé ántɔ́yɛ mæ nə tɔɔ sâ.

12 Bì a shí dág nda mæma jísów jâm í á wééshali mæyigyé má múúd lwámá má *Krîst ná: isâ í ntɔ́ búúd ηkul yí, nə *isâ í mímbúgú, nə *mæshimbá má á ηgə sîy.

13 Mósól mэдɔ́ má á ntɔ́ bí nə jí? Ngaá nji nə sâ ηgwúd nə mæ a shígé sá ná bí ηkényúg mbag wâm. Juugá mæ nə mæ sálə bí bôw kóómb jɔɔηgúd.

14 Mæ wál námá nyiηgə zə núη ja áléel, mæ é sá námá nə bí bág kú ηkêny mbag wâm. Mpugá nə mæ aηgê nə sɔ́ mæbii mún, bí wé má ηgə sɔ́ wá. Ye bwán wé bwé dɛ wíil obyôl? Ngaá ná obyôl wé bwé dɛ wíil bwân?

15 Mæ gwág nywa jâm kóómbúđ ná mæ kéénzhug sâ jêsh, mæ keenzh námá máméfwó shú dán. Ye í é bæ, mæ ηgə jág bul cɛel bí ntɔ́, bí bân nda nyiηgə mpu cɛel mæ?

16 Shé búşə dí cún nə mæ a shígé sá ná bí ηkényúg mbag wâm? Nji bósól búúd bwé ηgə ci nə mæ á ηgə kyey nə bí mákəηúđ; nə mæ a ηgə ηwa bí isâ bí kú mpu.

17 Búúd bêsh má á dɛ nti bí wá, ye mæ a shí bwelɛ nti ηgwól zə nyúg bî?

18 Mæ a yágə nə Titus ná a zág, mæ mú nti bá

*mínyəŋê wún bí mé mpú yé; ye Titus nyə a shí nyúg bí? Ngaá bí a shí dúg né sá sá básə nə mitédúgá mimpwúđ sá ngə kyey kuú njəənd ngwúđ?

¹⁹ Bweyúlə bí á tééd nə ngələ ci né sá ngə bul lás ntáni né sá ngə shwə mənyúul bídí míshúd. Mbô! Sá ngə lás mísh má Zembî dí, sənəŋ Kríst sá njúl cəŋ. Yé bwáəng má búl cəel wá, lású wəsh sá ngə ntəg lás ga wúsə shú ná bí lálug búgəd.

²⁰ Mə ngə bæmb né ja má bá zə yí mə bág zə kwey bí dúl váál, kú bə váál má ngə cəel yí; bí bəŋ kwey námə mə dúl váál, kú bə váál bí má cəel yí. Mə ngə bæmb né mə bág zə kwey né bí ngə bə nə ozhuyâ, nə mbíya lâm, nə dúlə nyada, nə məfendyâ, nə ojaawá-jaawá, nə ikúdúgú, nə iŋgúŋ, nə oncúg-nculê.

²¹ Mə ngə bæmb né ja má bá nyiŋgə zə nūŋ yí, Zembî waam bág sá né mə gwágúg shwôn bídí míshúd. Nəcə, ŋkí mə zə kwey né zhwog buud bwə á ngə sá *misəm wá bwə acéndé mítédúgá né bwə yówug misólúgú mí áđudanâ, yow jaŋga, yow ásíy-síy bwə á ngə sá yé, mə bá jii yé nda yê lú shwíy.

13

Məcwúŋ mə aməzhúgúlá

¹ Ja aléel wə mə wál zə bídí ga. Sá é zə də cígal mílúsú nji owúshined óbá ólól bwə mə fwo bwiing mpu ngwúđ.

² Ja má á fwo bə nūŋ ja ábèê yí, mə a shí fwo bwey lás nə buud bwə á ngə sá *misəm wá, nə bóólúgá bəsh. Mə tééd námə bwey nyiŋgə lás nə bwo ja gaəd

mə kú fwo wóós nûŋ ná: Mə ájaguləyé təo muud ja mə é zə yí,

³ Nəcə bí ŋgə jii dág məyiigyé mə lwó ná *Kríst ŋgə lás mádí nyúúlúd íí. Bi mə mpú ná Kríst ŋgə sêy nûŋ bídí nə ŋkulû, a cugé nə iləm.

⁴ Jí mpu bə ná bwá á bwambələ nyə kwolós dí a njúl ná nə iləm; ká, a ŋgə cugə nə ŋkul mə Zembî ja gaád. Nda sə báá sə búsa buud bɛ* ná, sə mə ka bə nə iləm; nji, sənónŋ sə é cugə shú dún nə ŋkul mə Zembî.

⁵ Ná ndéé, muud yêsh fáásug nyəmfwó, bigas cug jé, dág ŋkí a ŋgə cugə cug mbúgula. Bi aŋgê nə kwey məyiigyé ná Yésus-Kríst njul bí mányúúlúd íí? Bí mə ká bigas bímfwó ná ndéé bí nda kwey máyiigyé, mpu ná bí cugé ótútəlí ó óbúgula.

⁶ Mə tédúgá ná, təo jí təo jí, bi é kwey ná sə báá sə búsa nə məyiigyé məŋg.

⁷ Sə ŋgə jəgula nə Zembî ná bi kú ná bɛeg sá təo sá ábúbôw. Sə abulé jəgula ntó ná í nyínág ná sə á mə mpu sêy. Sə ŋgə yida jii ná bi ŋgəg nə sá mənɔwa, təo í yida nyîn ná sə bəŋ sə a shígé mpu sêy.

⁸ Nəcə sə báá sə cugé nə ŋkul í dú julya nə obúbálé yí, sə mə yida bə nə ŋkul í dú nywaadələ óbúbálé.

⁹ Sə mə gwág máshusug ná sə bág nə iləm, bí yidá bə nə ŋkul. Sə ŋgə bul jii sá ŋgwûd, nji ná búgə í fífəg bí.

¹⁰ Gwə wə mə ŋgə bwey cilə bí mə kú fwo wóós yí, shú ná ja mə bá wóós yí, mə bág bə kú zə ŋgə ŋkáánd nə bí nə ŋkul Cwámba nyə á yə mə yí. Nyə a shígé yə mə ŋkul nyəŋgú ná mə zəg ŋgə ntáma buud, nyə á yə mə ná mə sáág ná buud bwə láləg búgád.

13:4 12.9-10; 1Kr 1.25; Flp 2.7-8 * **13:4** Buud ó Kríst: Ciyá ni í ká ná buud bəŋgú cug jáŋ jisə mbádúgá nə Kríst. **13:10** 13.2; 10.8; 1Kr 4.21

11 Bwaanḡ, mə shúgúlá ci nə bí náaá, dḡgá bə nə məshusug, ḡgəgá nə sḡ ná búgá í ḡgəg fífə bî, sḡgá ná muud yêsh məkuú mə tówúg shí, dḡgá bə cún, kúgá dḡ sḡ mábyaagḡlə. Nə ndeé, Zembî á ceelí, Zembî á nə shεε nyə é bá ji nə bî.

12 ḡgəgá nə kúlḡlḡ məkúlḡlḡ mə buud ó Zembî.

13 Buud ó Zembî bêsh bwé ḡgə báda bî.

14 Mpaam mə Cwámba Yésus-Krîst í jííḡ bí bêsh dí, nə ceelí mə Zembî, nə cug seeḡḡí mílám mə Ḥkḡḡkḡ Shíshim.

13:11 Yuá 14.27; Rom 15.33; 1Kr 7.15; Ifz 6.23; Flp 4.9; 1Te 5.23; 2Te 3.16; Heb 13.20; 1Pr 5.14 **13:12** 1Kr 16.20 **13:13** Mak 13.11; Rom 8.26, 39; Gal 6.18

Kálaad Zεmbî : Sə, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495